

Angyalok az Ószövetségben

Isten angyala egy vízforrásnál talált rá a pusztában, a Sur felé vezető úton levő forrásnál. Megszólította: „Hágár, Sárai szolgálója, honnan jössz és hová mégy?” „Úrnőm, Sárai elől menekülök” – válaszolta. Isten angyala ezt mondta neki: „Térj vissza újra úrnődhez és hajolj meg hatalma előtt.” Az Úr angyala még ezt mondta: „Utódaidat oly számossá teszem, hogy sokaságuk miatt megszámolni sem tudják őket.” Aztán még így szólt: „Nézd, fogantál és fiút fogsz szülni. Nevezd majd Izmaelnek, mert Isten meghallgatott szükségedben. Olyan ember lesz, mint a vadzámár: keze mindenki ellen és mindenki keze őellené. Összes testvérével szemben telepszik majd le.” Ekkor ő kimondta az Úr nevét, aki beszélt vele: „Te El Roi vagy!” – azután hozzáfűzte: „Arra tekintetem én itt, aki reám tekint?” Azért nevezték ezt a forrást Lachai-Roi forrásnak. Kádes és Báred között van. (Ter 16,7–14)

A két angyal este ért Szodomába, amikor Lót éppen a város kapujánál ült. Mikor Lót meglátta őket, felállt, eléjük ment, földig hajolt előttük, és így szólt: „Kérlek benneteket, uraim, térjete be szolgáltok házába éjszakára és mossátok meg lábatokat. Holnap reggel aztán elindultok és folytatjátok utatokat.” Azok így válaszoltak: „Nem, a szabadban akarunk éjszakázni.” De unszolta őket, azért betértek hozzá és beléptek házába. Ő pedig vacsorát készített nekik, kovásztalan kenyeret süttetett, s azok ettek. Még nem tértek nyugovóra, amikor a város férfiai, fiatalok és öregek, az egész nép az utolsó férfig körülvették a há-

zat. Kihívták Lótot és így szóltak: „Hol vannak a férfiak, akik ma este érkeztek hozzád? Hozd ki nekünk, hadd ismerjük meg őket.” Lót kiment hozzájuk a bejárat elé, de az ajtót bezárta maga mögött, és így szólt: „Testvéreim, ne kövessetek el ilyen gonoszságot. Itt van a két lányom, még nem voltak együtt férfival, kihozom őket nektek és tegyetek velük, amit akartok. A férfiaknak azonban nem árthattok, mert ők az én tetóm árnyékában vonták meg magukat.” Erre azok így kiabáltak: „El veled! Idegenként jött ide és már a bírót akarja játszani! Veled még jobban elbánunk, mint velük.” Hevesen rátámadtak az emberre, Lótra, s már azon voltak, hogy betörik az ajtót. De a férfiak kinyújtották kezüket és behúzták Lótot magukhoz a házba, és bezárták az ajtót. Az ajtó előtt álló embereket pedig vaksággal sújtották, apraját és nagyját, úgy, hogy hiába keresték a bejáratot. Ezután a férfiak így szóltak Lóthoz: „Ha még van itt valakid a városban, fiad és lányod vagy más valakid, aki hozzád tartozik, vezesd ki a helységből, mi ugyanis elpusztítjuk ezt a helyet, mivel igen nagy a panasz ellenük Isten előtt, és Isten azért küldött bennünket, hogy pusztítsuk el őket.” Akkor Lót kiment és beszélt vejeivel, akik leányait feleségül akarták venni, és ezt mondta: „Rajta, költözzetek el erről a helyről, mert Isten elpusztítja a várost.” De vejei azt hitték, hogy tréfálgozik. Amikor hajnalodott, az angyalok siettették Lótot és mondták: „Rajta, vedd feleségedet s két lányodat, akik itt vannak, nehogy a várost sújtó büntető ítélet téged is érjen.” Mivel még késlekedett, a férfiak kézen fogták őt, feleségét és mindkét lányát, mert Isten meg akarta őket menteni, és kivezették, s csak a városon kívül engedték el őket. Amikor kivezették őket, ezt mondták: „Menekülj, az életedről van szó. Ne tekints hátra, ne állj meg sehol a környéken, hanem menekülj a hegyekbe, nehogy elpusztulj.” Lót így szólt hozzájuk: „Nem, Uram, hiszen szolgálád kegyelmet talált szemedben, s te nagy irtalmas-

ságot gyakoroltál velem azáltal, hogy életben hagytál. De nem menekülhetek a hegyekbe. Hátha mégis utolér a baj, úgy, hogy meg kell halnom. Nézd, ott az a város elég közel van ahhoz, hogy oda meneküljek, s elég kicsi is. Ott szeretnék meghúzódni – ugyanis elég kicsi –, hogy életben maradhassak.” Ő így válaszolt neki: „Azzal is megtisztellek, hogy nem pusztítom el a várost, amelyről beszéltél. Menekülj oda sietve, mivel addig nem tehetek semmit, amíg oda nem érsz.” Ezért nevezik a várost Coárnak. A nap éppen megjelent a föld felett, amikor Lót megérkezett Coárba. Akkor Isten kén- és tűzesőt bocsátott az égből Szodomára és Gomorrára. Így pusztította el ezeket a városokat, az egész vidéket, a városok minden lakóját és a mező egész növényzetét. Felesége visszanezézett és sószloppá változott. Ábrahám korán reggel kiment arra a helyre, ahol Isten színe előtt állt, és körülnézett Szodoma és Gomorra irányában, meg az egész síkságon. Azt látta, hogy a földből füstgomolyag száll fel, amely hasonlított az olvasztókemence füstjéhez. Így emlékezett meg Ábrahám Istene Lótról, amikor elpusztította a síkság városait és kimentette őt a pusztulásból, midőn elpusztította a városokat, amelyekben Lót lakott. (Ter 19)

Az Úr meglátogatta Sárát, ahogy megígérte, az Úr úgy tett Sárával, ahogy előre megmondta. Sára fogant, és fiút szült Ábrahámnak öreg korában, abban az időben, amelyről Isten beszélt. Ábrahám fiának, aki született, akit Sára szült neki, az Izsák nevet adta. Ábrahám körülmétélte fiát, Izsákot, a nyolcadik napon, ahogy Isten megparancsolta. Ábrahám százesztendőss volt, amikor fia, Izsák megszületett. Sára így szólt: „Isten örömet szerzett nekem, s aki hallja, velem együtt örül.” Aztán folytatta: „Ki mondta volna Ábrahámnak, hogy Sára még gyermeket fog szoptatni? Öreg korára szültem neki fiút.”

Hágár és Izmael eltávolítása.

Ahogy a fiú növekedett, elválasztották. Ábrahám Izsák elválasztása napján nagy lakomát rendezett. Akkor Sára észrevette, hogy az egyiptomi Hágár fia, akit ez Ábrahám-nak szült, az ő fiával játszik. Ezért azt mondta Ábrahám-nak: „Távolítsd el a szolgálót és fiát. Ennek a szolgálónak a fia ne örököljön együtt az én fiammal.” Ábrahám-nak nem tetszett ez a beszéd a fia miatt, de Isten így szólt Ábrahám-hoz: „Ne bánkódj a fiad és szolgálód miatt, hanem hallgass Sárára mindenben, amit mond neked, mert utódaidat Izsák után fogják nevezni. De a szolgáló fiát is nagy néppé teszem, mivel ő a te utódod.” Ábrahám korán reggel fölkelt, kenyeret és egy tömlő vizet vett, s odaadta Hágárnak, aztán a vállára tette a fiát és eltávolította őket. Az elment és Beerseba pusztáján bolyongott. Amikor a víz kifogyott a tömlőből, a gyermeket ledobta egy bokor alá. Ő maga tovább ment, és egy nyíllövésnyire leült vele szemben. Ezt mondta: „Nem tudom nézni a gyermek haldoklását.” Így ült vele szemben, az pedig elkezdett hangosan sírni. Isten meghallotta a gyermek hangját, s az Isten angyala az égből megszólította Hágárt és azt mondta: „Mi van veled, Hágár? Ne félj, mert Isten meghallgatta a gyermek szavát ott, ahol van. Kelj föl, vedd a gyermeket és tartsd erősen a kezében, mivel nagy néppé teszem.” Azután Isten megnyitotta a szemét, és meglátott egy vízforrást. Odament, megtöltötte a tömlőt és inni adott a gyermeknek. Isten a gyermekkel volt. Az felnőtt, a pusztában lakott és íjas vadász lett. Párán pusztájában lakott, s anyja Egyiptom földjéről szerzett neki feleséget. (Ter 21,1–21)

Isten próbára tette Ábrahámot, és így szólt hozzá: „Ábrahám, Ábrahám!” „Itt vagyok” – felelte. Akkor ezt mondta neki: „Vedd egyetlen fiadat, akit szeretsz, Izsákot, menj Morija földjére, s ott mutasd be égőáldozatul azon a hegyen, amelyet majd megnevezek neked.” Másnap reggel

Ábrahám korán fölkelt, fölnyergelte szamarát, magával vitte két szolgáját és a fiát, Izsákot. Miután fát hasogatót az égőáldozathoz, fölkerekedett, és elindult a hely felé, amelyet Isten mondott neki. A harmadik napon Ábrahám fölemelte szemét, és messziről meglátta a hegyet. Ábrahám azt mondta a szolgáknak: „Maradjatok itt a szamaral. Én és a fiam elmegyünk imádkozni, és utána visszatérünk hozzátok.” Ábrahám tehát fogta az égőáldozathoz szükséges fát, s fia, Izsák vállára adta, ő pedig kezébe vette a tüzet és a kést. Így mentek egymás mellett. Akkor Izsák megszólította Ábrahámot: „Atyám!” Az válaszolt: „Igen, fiam!” Ez azt mondta: „Lám, itt a tűz és a fa, de hol a bárány az égőáldozathoz?” Ábrahám így felelt: „Isten majd gondoskodik bárányról az égőáldozathoz, fiam.” Így mentek tovább egymás mellett. Mikor megérkeztek arra a helyre, amelyet Isten mondott neki, Ábrahám megépítette az oltárt, rárakta a fát, megkötözte a fiát és az oltárra helyezte, a fa tetejére. Akkor Ábrahám kinyújtotta kezét, vette a kést, hogy feláldozza a fiát. De az Úr angyala rászólt az égből és azt mondta: „Ábrahám, Ábrahám!” „Itt vagyok” – felelte. Az folytatta: „Ne nyújtsd ki kezedet a fiú felé és ne árts neki. Most már tudom, hogy féled az Istent és egyetlen fiadat sem tagadtad meg tőlem.” Amikor Ábrahám fölemelte szemét, látott egy kost, amely szarvánál fogva fennakadt a bozótban. Ábrahám odament, megfogta a kost, és feláldozta égőáldozatul a fia helyett. Ábrahám így nevezte a helyet: „az Úr gondoskodik”, ezért mondják mind a mai napig: „A hegyen, ahol az Úr gondoskodik.” Azután az Úr angyala az égből másodszor is szólt Ábrahámhoz, és mondta: „Magamra esküszöm – ez az Úr szava –, hogy mivel ezt tetted és egyetlen fiadat sem tagadtad meg tőlem, gazdagon megáldalak. Utódaidat megsokasítom, mint az ég csillagait és mint a tengerpart fővényét, utódaid elfoglalják majd az ellenség kapuját. Utódaid által nyer áldást a föld minden népe, mivel hallgattál a szavamra.” Ábrahám visszatért szolgálaihoz. Elindultak, és együtt